

VALEA LOTRULUI

ANUL I NR. 3 (Mai, 2021)

Revistă social-administrativă, culturală și turistică. (Apare lunar)

FONDATORI: Cristina și Ion NĂLBITORU

DRUMETIE PRIN MUNȚII LOTRULUI

Într-un weekend al unei luni călduroase de vară, ce se poate face mai bine, decât a evada undeva, pe cărări de munte, în aerul ozonat al brazilor? Cu un grup de iubitori, nu numai de drumeții, cât mai ales iubitori ai munților, am decis să mergem în Munții Lotrului.

Nu puteam să parcurgem Valea Oltului, fără a face o oprire la Mănăstirea Cozia, o oază de liniște și de meditație, pe care am găsit-o aici, ori de câte ori am făcut popas.

Ne-am continuat drumul și am ajuns repede la confluența Lotrului cu Oltul, la Brezoi, orașel așezat în partea de SV a depresiunii

Loviștei, acesta fiind punct de plecare pe diferite trasee în munții Lotrului. Am urmat indicatorul spre Voineasa, pe drumul 7A, lăsând în spate releul de pe Masivul Cozia.

Lotrul izvorăște din Munții Parâng de la altitudinea de 1925 m, separând Munții Latoriței de cei ai Lotrului și, cu afluentul său Latorița curg spre est, creând un compartiment mai coborât, dar cu văi puternic adâncite. După ce am mers de-a lungul lacului de acumulare Brădișor, peisajul s-a schimbat de la Mălaia, șoseaua fiind lipită de versantul muntelui, în timp ce capătul lacului abia se zărea. De la Valea Măceșului, un sat cu case răsfirate printre livezi, începe un drum

strategic construit de armata germană, în 1916. Aceasta străbate în lung Munții Latoriței și se unește cu șoseaua Novaci – Obârșia Lotrului-Sebeș.

Pe traseu, am observat inversiuni de vegetație și defrișări, care s-au făcut în multe locuri, favorizând eroziuni de versanți și chiar formațiuni torențiale.

Munții Lotrului, alcătuiți din șisturi cristaline, situați între văile râurilor Sadu și Lotru, ale căror culmi principale se mențin la 1700 – 1800 m, sunt dominate

de câteva piscuri mai înalte, culminând cu

Valea Lotrului în cursul inferior

vârful Șteflești de 2242 m. Către văile laterale afluate Lotrului, și mai ales spre Olt, se ramifică culmi secundare netezite, din ce în ce mai joase.

Localitățile de pe valea Lotrului poartă numele haiducilor ascunși în munți, spre exemplu Voineasa, de la haiducul Voinea. Voineasa, aflată la confluența Lotrului cu Voineșița, la altitudinea de 650 m, a fost atestată documentar într-un hrisov, de pe vremea lui Neagoe Basarab, în 1520. Are un climat intramontan cu veri răcoroase și ierni reci și a fost declarată stațiune balneoclimaterică în 1981.

Ajunși la Voineasa, am poposit la o pensiune pentru a lua prânzul. Acolo, am stat de vorbă cu câțiva localnici pentru a lua informații suplimentare. Ni s-a spus să fim atenți dacă intenționăm să facem vreo drumeție spre creste, că atunci când un abur ușor începe să se ridice din văi către culmi, oricât ar fi de frumos în acea zi, este semn că vremea se va schimba brusc și ar fi recomandat să rămânem într-o locație sigură, deoarece cu toate prognozele meteo favorabile, la munte nu poate fi prevăzută nici durata, nici intensitatea unei schimbări bruște a vremii.

Din păcate, au avut dreptate pentru că nici nu ne ridicasem bine de la masă și am observat că orizontul începe să se întunece. Mai întâi, un vânt ușor a început să miște frunzele arborilor, apoi un vuiet a cuprins întreaga pădure și să agite vârfurile brazilor de mai sus de noi. Norocul nostru că nu apucasem să plecăm la drum și eram la adăpost în pensiune. Mase de aer compacte au năvălit dintr-o dată cu viteză părănd să răstoarne totul în cale. Brazii mai izolați, se înclinau puternic, de parcă erau gata să se lupte între ei. Ploaia s-a dezlănțuit furioasă cu tunete și picături uriașe de nouă ni se păreau bulgări de grindină, privind din interiorul salonului pensiunii. Undeva, pe un versant, unde se făcuseră defrișări, se formase un torent de pietre, care antrenaseră și câțiva copaci smulși din rădăcini și se scurgea spre vale vijelios.

La munte, de obicei, furtunile de asemenea intensitate trec repede vara, eliberând cerul de nori și lăsând natura împrăpatată, iar soarele apare strălucind cu putere de treci de la haine groase, la costum de baie. De această dată, cu noi

nu a fost așa... Locul furtunii și al ploii torențiale, a fost luat de o ploaie mărunță și deasă care a răsturnat toate planurile noastre, fiind nevoiți să rămânem pe loc până a doua zi.

Lacul Vidra

Norocul nostru a fost că, în dimineața următoare, ploaia a încetat. După micul dejun, am plecat spre Obârșia Lotrului. Din Voineasa, șoseaua urcă mai întâi spre Lacul Vidra, apoi începe o coborâre spre lac, iar Lotrul se pierde undeva printre munți. Lacul Vidra alimentează hidrocentrala Ciunget dată în funcțiune din 1972, cu o putere instalată de 550 MW, cea mai mare de pe râurile interioare ale țării. Chiar dacă vremea nu ne era favorabilă, nu ne-am putut abține să nu coborâm și să admirăm frumusețea și sălbăticia locului.

La 17 km de barajul Vidra, drumul ajunge la Obârșia Lotrului, un complex turistic amplasat la întâlnirea dintre Munții Latoriței, Parângului și Șureanului, punctul terminus al drumeției noastre. De aici, am fi putut urca spre izvoarele Lotrului și vârfurile din împrejurimi, dar, cum cerul era încă acoperit de nori, nu ne-am putut bucura suficient de frumusețile muntelui și am plecat spre casă, pe același traseu. La ieșirea de pe Valea Lotrului, printre norii risipiți, soarele mult așteptat strălucea puternic, înainte de a se ascunde, nu după nori de această dată, ci coborând după munții care îi mascau asfințitul. Astfel s-a încheiat drumeția noastră în Munții Lotrului.

Prof. Dr. Ștefania MARINEANU
(Foto: Ștefania Marineanu)

Valeriu Anania, la Voineasa

Când marile amintiri rup tăcerea, din nectarul lor facem praznic.

Valeriu Anania este numele de referință al cărturarului și scriitorului, al poetului, publicistului, dramaturgului și a ierarhului Bartolomeu sau mai simplu spus, slujitor al credinței și mucenic al scrisului.

Uneori o persoană pe care nu am întâlnit-o niciodată, poate să ne fie familiară prin scrisul și cuvântul rostit. Din această perspectivă pot spune că l-am cunoscut pe Înalțul Bartolomeu sub ipostaza de Valeriu Anania de foarte de vreme, din anii studenției. Mulți dintre colegi erau obsedați de anumite personalități ale timpului care aveau un crez, un ideal în viață. Dintre aceștia la loc de interes întru cinstire se afla Valeriu Anania. Rânduiala lucrurilor a făcut ca peste ani, să am privilegiul să-l întâlnesc.

L-am cunoscut la Voineasa – Vâlcea, în stațiune, la hotel Lotru, în cadrul unui simpozion de poezie la care au participat mulți scriitori vâlceni și nu numai, printre care amintesc pe: Ilie Purcaru, Alexandru Cerna Rădulescu, I. I. Alexandrescu, Doru Moțoc, George Țârnea, Gh. Diaconu, Felix Sima, Ion Șt. Lazăr, Constantin Zărnescu, Vasile Sav, Al. Florin Țene, Stelian Nica, Dumitru Raiciu, Ioan Barbu, Petre Tănăsoaica, Veronica Stan, Elisabeta Novac, Bartolomeu Anania, Gheorghe Anca, Lucian Avramescu, Nicolae Dragoș, Constantin Mateescu, Mircea Zatti, Mihai Duțescu, Ada Orleanu, D. R. Popescu, Dinu Săraru etc.

O zi frumoasă de 11 mai 1984, după amiază. Intrarea de la hotelul Lotru era plină de admiratori ai Cuvântului. După ce s-au făcut prezentările fiecărei personalități, au rostit din creațiile lor: Ilie Purcaru, I. I. Alexandrescu, D. R. Popescu și Dinu Săraru, după care a venit rândul și Părintelui Anania. A recitat două poezi, una despre mama, din ultimul său volum de poezii, care-i apăruse de curând, *Anamneze*, impresionând auditoriul foarte mult. Mama sa făcea parte din neamul Mărgărităreștilor. Ea a avut un frate căsătorit cu sora Părintelui Nicolae Marinescu din Mălaia, Lucreția. Mama este muza care l-a făcut, să pătrundă în adâncuri, ea i-a

arătat cerurile Oltului, i-a picurat în suflet acel dor după suflarea vântului, ce te izbește de greul pământului și l-a inițiat într-un alt univers, în cel mitic, magic, de eres din care se va desprinde sensibilitatea artistică. Cei prezenți auzindu-i vocea timbrată și cuvântul tunet, au surprins fiecare silabă cu intensitatea ei. Liniște de mormânt. Peste mulțime structurile tainice ale Cuvântului „suflau” așa cum la începutul creației Duhul Sfânt „*Se purta pe deasupra apelor*”, Facere 1, 2. Ascultându-l mi-am adus aminte de cuvintele psalmistului „*Cât sunt de dulci limbii mele cuvintele Tale; mai mult decât mierea în gura mea!*”. Psalmul 118, 103.

După șezătoarea literară, unde lăsase cea mai bună impresie și fusese aplaudat îndelung, împreună cu Părintele Gamaliel Vaida starețul Mănăstirii Cozia am făcut o plimbare pe terasa stațiunii din fața hotelului. Printre multe teme pe care le-am discutat, mi-a făcut mărturisirea că, a ales Mănăstirea Văratec ca azil al bătrânețior, unde, cu ferestrele spre cer, într-o chilie este înconjurat de cărți și ediții ale Sfintei Scripturi în limbile de circulație, pe care le are, pe fiecare, pe un trepied și lucrează la traducerea Bibliei. A început această muncă, în 1981, împreună cu părintele Dumitru Fecioru, un bun cunoscător al limbii grecești din care a tradus multe opere ale Sfinților Părinții, dar, după un an de zile a abandonat. A fost nevoit apoi să lucreze singur timp de zece ani. Diortosirea realizată are unele note valorice evidente, cum ar fi: aparatul critic extrem de erudit, dar și adaptarea lingvistică a textului. Văratecul, această oază de liniște și meditație a fost locul în care s-a întâlnit cu multe personalități ale culturii române, dintre care amintim pe: doamna academician Zoe Dumitrescu Bușulenga (Maica Benedicta), Ioan Alexandru, Părintele Ioanichie Bălan și alții.

Vorba îi era smerită și blândă de data asta ca la ușa unui schit; mai mult duhovnic decât distant. În jurul său o atmosferă caldă, instituind o risipă de armonii ca într-o scenă placată de precauții paterne. Ochii săi fecunzi ascunși după sprâncenele mari, cu emanații religioase precum ai unui credincios la întâlnirea cu o icoană, mi-au atins registrele sensibilității precum o rugă în

poala cerului. Soarele începea să se ascundă spre apus, spre Buta, lăsând loc înserării, încât ochii lacomi de lumină, de duh, de nemărginire, erau binecuvântați de idei într-un dialog fermecător. Sorbea din ozonul de brad al Voinesei acea putere și inspirație pentru a scrie operele sale de mare valoare.

Aveam la mine, din multele cărți semnate de dânsul, volumul de memorialistică, *Rotonda plopilor aprinși* (1983), în care prezintă modele sale culturale care au aparținut perioadei interbelice, precum: Tudor Arghezi, Gala Galaction, Anton Holban, Victor Papilian, Lucian Blaga, Vasile Voiculescu, pe care i-a cunoscut îndeaproape și despre care a scris cu admirație. Pe această carte mi-a lăsat un gând la care țin mult: „*Părintelui Nicolae Moga și deschiderilor sale către frumosul cuvântului românesc. Cu multă prietenie. V. Anania. Voineasa, 11 mai 1984*”. Mi-a încredințat cartea sa de vizită cu adresa din București, unde venea mai rar, pentru a-i trimite corespondența. M-a onorat foarte mult aceste cuvinte frumoase. Apoi, de atunci m-am bucurat să primesc cu dedicație cărți ale Înalt Prea Sfinției Sale și felicitări, calendare, pastorale etc. Mare și fecundă mi-a fost ziua aceea.

Volumele sale prin valoarea și numărul lor, devin timp de ofrandă și pot fi integrate

într-o bibliotecă esențială a spiritualității românești, ajutându-ne, să aflăm drumul cel mai sigur și drept în fața Lui Dumnezeu.

După ce a trecut la cele veșnice, am vizitat Mănăstirea Nicula. Aici l-am cunoscut pe Arhim. Andrei Coroianu, starețul mănăstirii, un călugăr cultivat, deosebit, înțelept și cu duh de autentic monah. Tot aici am cunoscut-o pe maica Galineea, cea care i-a purtat de grijă Înaltului Bartolomeu și care ne-a împărtășit câteva din întâmplările și experiențele pe care le-a avut de-a lungul timpului alături de marele ierarh. Astfel, spunea că era foarte modest și cumpătat, mânca foarte simplu. Maica îl întreba:

- Părinte Anania ce să vă gătesc?

- Maică dragă știi că sunt fasolar și mămăligă cu lapte.

Maica Galineea, în fața sfintei biserici a mănăstirii ne-a spus că, „eu sunt mică de statură dar am trăit între oameni mari”.

De câte ori venea Patriarhul Ecumenic Bartolomeu la București, întreba de Înaltul Bartolomeu de la Cluj.

Numele Înaltpreasfințitului Bartolomeu Anania va rămâne înscris în panteonul marilor personalități de cuget și simțire românească, care a trecut prin Voineasa.

Pr. Nicolae MOGA

De la Brezoi la Râncea, pe Valea Lotrului și TRANSALPINA

(Continuare din nr.3)

La numai 2 km de Brezoi, drumul DN 7A, urmărind malul drept al Lotrului, întâlnește în calea sa, câteva gospodării sătești aparținătoare de Valea lui Stan, sat ce se întinde, mai mult dealungul văii cu același nume care coboară din Munții Căpățânii. Pe vale, spre izvoare, există o mina de aur, în conservare (Locul, a fost vizitat de Ceaușescu pentru amplasarea unei mari uzine de apă grea, fapt ce, din fericire, nu s-a și întâmplat, acesta fiind construită undeva pe lângă Turnu Severin). Din Valea Lui Stan, unde se află și o păstrăvărie, pornesc două trasee de drumeție: unul (nemarcant), spre Vf. Narățu, pe culmea Vulturesei și mai departe spre Olănești, iar

celălalt spre culmea superioară a Munților Căpățâni, marcat cu bandă roșie. Până la întâlnirea cu barajul de la Brădișor, DN 7A trece prin satul Păscoaia, așezat pe malul stâng al Lotrului, la gura văii cu același nume, de unde, urmărind valea, pornește un drum auto, forestier, ce duce pe creasta Munților Lotrului unde face legătura cu drumul strategic Gârcului, care pornește din Valea Oltului, făcând legătura între satele Călinești și Robești cu creasta superioară a muntelui. Acest drum strategic a fost construit în anul 1916, pentru necesități de război. Din Păscoaia, urmărind valea Păscoii până la gura pârâului Ursului și de aici mai departe, în urcuș, depășind stânele din muntele Dealul Negru,

traseul marcat cu triunghi roșu, ajunge în Vf. Sterpu (2142 m), situat în creasta superioară a Lotrului. Satul dispune de pensiuni cu agrementare turistică și păstrăvărie. Toate satele întâlnite până în următorul sat, Săliște, aparțin administrativ de Orașul Brezoi.

Amonte de Păscoaia, la cca. 3 km, drumul de pe Vale întâlnește satul Săliște, care dispune de pensiuni turistice, de agrementare turistică și păstrăvărie. Pe teritoriul localității, până sub baraj, în punctul Brădișor – un mic cartier al satului format, din câteva case și locuințe de serviciu, în jurul Hidrocentralei Brădișor și al Taberei pentru Tineret, cu același nume, drumul DN 7A întâlnește mai multe pensiuni turistice și case de vacanță. Ajuns sub impresionantul baraj din beton, în arc, al Hidrocentralei Brădișor – 115 MW („Este un baraj în arc din beton, amplasat în albia râului Lotru, aflat la 6 km de axul amenajării învecinate din amonte, Mălaia. Lucrările au demarat în anul 1973 și au fost finalizate în anul 1982. Durata mare de execuție s-a datorat schimbării amplasamentului inițial a cavernei care adăpostește centrala hidroelectrică, datorită alcătuirii petrografice (roci slab rezistente) a locului ales inițial. Barajul are o înălțime de 62 m și o lungime de 220 m. Cota la coronament este de 467 m. CHE Brădișor este amplasată într-o cavernă la 330 m lateral-aval de baraj...”), la baza căruia se poate vedea ieșită din betonul barajului o conductă de apă în diametru de 1100 mm, care alimentează toate localitățile din aval, inclusiv cele de pe Valea Lotrului până la Brezoi și de aici, mai departe, pe Olt în jos, toate așezările de pe traseul conductei, de la Călimănești-Căciulata până la Râmnicu Vâlcea și mai departe până la Drăgășani. Apa consumată de locuitorii tuturor acestor localități, adunată în lacul de acumulare Brădișor, provine din captările tuturor izvoarelor din Oltenia de sub munte, ale Jieșului, cât și a celor aflate pe teritoriul Munților Lotrului, adunate și dirijate prin tuneluri subterane care totalizează 65 de km. de aducțiuni.), drumul DN 7A, traversează canalul de fugă de sub baraj, un fel de Lotru imaginar (Din lacul Brădișor, Lotru, cu toate celelalte ape adunate este dirijat spre Olt printr-un tunel subteran, lung de 13,227 m, dar nu mai înainte de a trece prin cele două castele de echilibru legate de două conducte forțate, în lungime de „...900 m; există și un acces

secundar printr-un tunel de 180 m și un puț”, respectiv câte una pentru fiecare agregat, și centrala hidroelectrică subterană de la Brădișor), pentru prima oară, de pe malul drept pe malul stâng, făcând o mare curbă, în pantă, pentru a putea ajunge pe coronamentul barajului pe care îl traversează pentru a reveni din nou pe malul drept, pe care nu-l va mai părăsi până la Voineasa. Odată cu realizarea construcției, drumul, între baraj și coada lacului, a fost mutat de pe fundul lacului pe versantul drept al muntelui unde a fost îmbogățit cu mai multe viaducte care-i dau un aspect spectaculos.

La capătul barajului de pe malul stâng se desprinde din DN 7A un drum de pământ, care duce la Păstrăvăria Brădișor, din care nu a mai rămas decât amenajările de pe uscat (Pe lac a existat o păstrăvărie plutitoare care producea anual peste 240 de tone de păstrăv, fiind considerată cea mai mare din România. Această construcție plutitoare a dispărut ca urmare a unui litigiu între R.A.D.A. și Direcția Silvică – proprietara păstrăvăriei!...

Concomitent cu realizarea construcției barajului, drumul, între baraj și coada lacului, a fost mutat de pe fundul viitorului lac pe versantul drept al muntelui, unde, dat fiind traversarea mai multor torenți și pâraie, a fost îmbogățit cu mai multe viaducte care-i dau un aspect peisagistic spectaculos.

Spre coada lacului, deoparte și cealaltă a drumului, în zona unde acesta se depărtează de lac, au apărut în ultimii ani mai multe case de vacanță și pensiuni turistice, aparținătoare de Mălaia, care oferă găzduire turiștilor aflați în vacanță.

Mălaia, reședință de comună, printre cele mai mari din România, care cuprinde în arealul său, și întregul bazin hidrografic al Văii Latorița, cu lacurile artificiale, Petrimanu și Galbenu, cât și lacurile glaciare, Iezerul Latoriței, Violeta și Iezerul Muntinului. În vecinătatea limitei administrative vestice, comuna Mălaia, găzduiește pe teritoriul său, DN 67C – TRANSALPINA, pe sectorul cuprins între Șaua Ștefanu și Pasul Urdele. Pe această vale a Latoriței se află, la 6 km distanță satul Ciunget, cel care găzduiește CEA MAI MARE HIDROCENTRALĂ DIN ROMÂNIA – HIDROCENTRALA LOTRU-CIUNGET – 510 MW. (va continua în nr. 4)

Gheorghe SPORIȘ

Ⓞ „pată neagră” pe imaginea Brezoiului

Orașul de munte Brezoi devine din an în an un oraș tot mai cochet a cărui imagine încântă privirile turiștilor nu numai prin vestita piatră „Vârful Țurțudan” și a pitorescului creat de cadrul natural și munții „dantelați” care-l „străjuiesc” de o parte și alta al râului Lotru, dar și prin modernizarea citadină.

Și totuși, la 2 km de la Gura Lotrului pe vale în sus ești întâmpinat de o imagine dezolantă care strică imaginea orașelului de munte, Brezoi. Este vorba de ruinele fabricii de cherestea din Brezoi, unde în urmă cu trei decenii lucrau sute de muncitori în trei schimburi, la care se alăturau cei din exploatarea forestieră care indiferent de anotimp pe arșiță, ploaie, vânt sau viscol, înfruntau cu stoicism stihiiile naturii, extrăgeau arborii marcați din parchetele de exploatare ce se întindeau de la poale până în vârful munților, coborându-i la vale cu atelaje, tractoare sau funiculare, apoi buștenii erau încărcăți în mașini care gemeau sub greutatea lor și transportați pe platformele din depozite unde erau sortați și duși la gatere, urmând să fie transformați în cherestea.

Dar după revoluție, odată cu „marea privatizare”, industria forestieră a încăput pe mâinile unora care au tras-o în faliment, aurul nostru verde, pădurile, urmând să fie exploatare de austrieci. Astfel fosta Carpatina, apoi UFET Brezoi și după 1989 SC Cozia Forest (Brezoi) și-a aflat apusul rămânând doar o jalnică amintire în rândul localnicilor...

Ce spectacol jalnic se desfășoară astăzi în fața ochilor acolo unde cândva existau stive de cherestea, vagoane încărcate cu marfă pentru unitățile din țară sau pentru export. Acum

depozitul de bușteni al fabricii și cel dintre sediul UFET-ului și stadion, precum și cel de cherestea zac în pustie. Dar noii patroni s-au gândit numai la profit, obținând probabil o sumă destul de mare prin vânzarea la fier vechi a fabricii. Depozitele de bușteni pentru gatere, derulaj și furnir, lobde pentru celuloză dar și lemn de foc, sunt părăsite în sălbăticite și mizerie, fabrica de cherestea împreună cu secțiile de lădițe, de PAL cu cazanele și aburitoarele, cea pentru producerea uleiului de cetină, atelierele mecanice și secția de la UMTF au fost devastate odată cu tragerea unității în faliment. Ifroane, stivuitoare, tractoare, TAF-uri, grupuri de funiculare, ferăstraiele mecanice, mașinile de transport masa lemnoasă, strunguri, freze, gatere, cazane, instalațiile pentru benzile transportoare, macaralele și instalațiile de descărcat, calea ferată, toate acestea au fost valorificate de noii „stăpâni”. Calea ferată de la

gara Lotru până la fabrică a dispărut, apoi mai târziu și podul de fier de peste Lotru. Un singur pod de fier a scăpat, cel de peste Olt de la Golotreni.

Unde cândva era cazinoul acum ne întâmpină o clădire jalnică. Mai pe deal se afla cabana de piatră... A fost dărâmată și aceea.

Dar la urma urmei totdeauna avem impulsul să dăm vina pe patroni, când de fapt adevaratul vinovat este statul, sau mai precis „aleșii” ultimilor 30 de ani care sub deviza „marii privatizări” au vândut, jefuit și distrus toată economia României.

În partea de vest, unde se aflau depozitele de busteni, de o parte și de alta a DN7A, au apărut două centre comerciale care au schimbat în totalitate acea imagine dezolantă, de paragină, chiar la intrarea în zona blocurilor.

Dar totuși, relicva fabricii rămâne ca o pată neagră pentru imaginea de ansamblu a orașului Brezoi.

Nu înțeleg de ce domnul care patronează acel teren nu a sprijinit și un act cultural în zonă. De exemplu frumoasa clădire a birourilor, care acum arată ca vai de ea, putea fi donată primăriei ca să facă biblioteca orașenească și un muzeu

Al „satului” cu obiecte de ceramică din zonă, etnografie etc. de pe Valea Lotrului.

De asemenea, în zona fabricii se putea amenaja, chiar sub patronatul domnului Sofianu, un muzeu cu imagini, unelte, scule, gatere, utilaje etc, care să reamintească generațiilor viitoare de una din preocupările de bază ale băștinașilor de pe Valea Lotrului, exploatarea forestieră și prelucrarea și industrializarea lemnului.

Noi, brezoienii, trăim totuși cu speranța că timpul le va rezolva pe toate și zona aflată în paragină pe locul unde se afla cândva o vestită fabrică de cherestea va deveni o atracție turistică.

Ion NĂLBITORU
(Foto: Ion Nălbitoru)

Stațiunea Voineasa

Odată cu marile lucrări hidrotehnice de pe Lotru (construcția barajului de la Vidra, a galeriilor de aducțiune și a Uzinei Hidroenergetice „LOTRU”, cu puterea cea mai mare de pe râurile interioare din țară) a fost ridicată și ceea ce urma să devină Stațiunea Voineasa. Inițial, aici au fost cazați muncitorii de la TCH, urmând ca după finalizarea lucrărilor ea să fie preluată de sindicate și transformată în stațiune.

Stațiunea dispunea de un hotel cu bar și restaurant, de o cantină ce a devenit tot restaurant, dar și de un complex în care se găsea o braserie, alimentară, cofetărie și la etaj un restaurant. În timp, pe versantul nordic, au fost ridicate vile prin care stațiunea s-a dezvoltat.

Înainte de 1989 mii de turiști, din toate colțurile țării, veneau la Voineasa pe orice anotimp, și de aici unii plecau cu rucasacul în spate pe cărări de munte, alții se aventurau cu mașinile la lacul Vidra și Obârșia Lotrului. Aici se organizau revelioane de poveste!

Pitorescu zonei, de la intrarea în Defileul Oltului, pe Valea Lotrului de la Brezoi, Malaia (cu incursiuni pe spectaculoasa Latorița) și continuând la Voineasa și de aici pe serpentine pe Mânăileasa sau pe Cataracte până la Barajul și Lacul de acumulare Vidra, apoi Obârșia Lotrului, traversarea crestei către Petroșani sau pe Transalpina la stațiunea Râncea și, deoarece la Obârșie se întâlnesc cele „patru vânturi” (puncte cardinale) un drum se îndreaptă și spre Sebeș! Din păcate după 1989 stațiunea Voineasa (se pare că de vină au fost sindicatele) a rămas în paragină.

În concluzie, iată că după 30 de ani de așa zisă „democrație”, de furt, jaf și trădare națională, nu asistăm la o evoluție a societății românești, ci la distrugerea de școli, spitale, uzine, fabrici, tot ceea ce înseamnă agricultură, pomicultură, viticultură și zootehnie, a industriei, jaful „aurului verde” (a pădurilor) și a bogățiilor subsolului, dar și a unor stațiuni turistice. Astfel, multe zone ale României au rămas în paragină, ceea ce înseamnă involuția societății românești la debutul secolului XXI, un început al unei epoci de „tinichea” a mileniului III.

Dar pentru mai multe informații despre starea de fapt a stațiunii Voineasa am solicitat un interviu domnului primar al acestei localități, Gabriel Năstăsescu, care ne-a declarat următoarele:

„La ora actuală din vilele care sunt acolo, din cele 14 vile, din varii motive, doar cinci sunt băgate în circuitul turistic. În ele deja se cazează și cu timpul urmează ca încă șase vile să fie reabilite.

Vilele aparțin de sindicate, comuna are

doar terenul stațiunii, iar clădirile le au sindicatele, este același lucru ca la Vidra, iar drumul public este tot al comunei.

Hotelul Lotru funcționează pe timp de vară pe o perioadă de 2-3 luni de zile. Au renovat (sindicatul) vreo 24 de camere la trei stele, dar se pare că nu prea este interes din partea lor.

Mulți vor zice că de ce acum nu mai merge iar înainte de 1989 abia găseai locuri în stațiune?

Pe timpul lui Ceaușescu stațiunea era plină de turiști, dar atunci erau 7 milioane de sindicaliști și toți banii erau într-o „singură mână” care-i distribuia corect. Acei 7 milioane de oameni lucrau în întreprinderi și ei aveau dreptul la concedii și li se puneau la dispoziție câte un bilet într-o stațiune de tratament, de odihnă la munte sau pe litoral. Deci, de aceea funcționa bine, fiindcă era un sistem centralizat și bine organizat.

În prezent dacă mai sunt un milion de sindicaliști și aceștia grupați separat pe domenii de activitate, unii la privat, alții la stat. Sistemul sindical nu mai funcționează cum trebuie. Și totuși mai sunt în gestiunea sindicatelor și hoteluri în unele stațiuni unde acestea funcționează cum ar fi în Călimănești-Căciulata, Olănești, Herculane etc. Dar în aceste stațiuni Dumnezeu le-a dat hrană cerească prin apă termală și izvoare terapeutice.”

**Ion NĂLBITORU
(Foto: Ion Nălbitoru)**

Întrecerea cu Feți-Frumoși

(Bravo mălăienilor! n.r.)

Microbuzul cu nr. 31-B-9151 care mă poartă prin defileul Oltului părăsește șoseaua principală, luând-o la stânga prin Brezoiul atât de îndrăgit de Vlahuță. Undeva sus pe Țurțudan observ un grup de tineri care transmit spre văi un călduros <<olari-o>>. Mașina gonește pe asfaltul proaspăt turnat pe șoseaua ce urmează fidel cursul șerpuitor al Lotrului.

Echipele de asfaltatori răsfirate de-a lungul șoselei ne salută printre vaporii emanați de asfaltul încă fierbinte al ultimei porțiuni de drum modernizat.

Îi lăsăm în urmă și, deși drumul nu mai creează aceeași ambianță de modernism, locul asfaltului fiind luat de gropi, hârtoape și noroi gros, pitorescul înconjurător ne cucerește în totalitate. Galbenul ruginiu din o mie și una de nuanțe, împrăștiat cu dăruire de bătrâna toamnă prin aceste locuri de forme și mărimi din cele mai neașteptate, ne transportă în țara de basm și legendă a haiducilor Lotreni.

La Malaia ne întâmpină semeța galerie de fugă-debușare. Imensa <<grotă>> capătă dimensiunile unui lăcaș cu <<Zmei și Feți Frumoși >>. De fapt, și aici sunt Feți Frumoși voinici și aprigi ca eroul din poveste. Numai că <<Feți Frumoși >> din Malaia nu se luptă cu nici un zmeu. Ei se luptă ca niște zmei, ca niște pui de lei „cu sălbăcia apei și a muntelui”.

Da! Lupta cu stânca a început!

În mai 1966 a răsunit aici prima pușcătură. Mai întâi masivul muntos a făcut ochii mari, și-a răsucit un braț în semn de întrebare și stăpân pe situație, a lăsat să curgă la vale, odată cu apa Lotrului, hăulitul primei pușcături.

Dar urmează a doua pășcătură, a treia, a patra, a cincea..., timp în care pânțele muntelui încep să se ulcereze, iar ecoul pușcăturii străbate printre stânci și cetini până sus la Obârșie anunțând că s-a terminat cu liniștea acestor văi.

Constructorii de hidrocentrale, haiduci ai vremurilor noi, și-au îndreptat privirea spre aceste locuri purtând în inima și brațul lor un

singur ideal: clădirea celui mai mare palat al luminii de pe râurile interioare ale țării.

În luna iunie a aceluiași an, efectivele se întăresc prin sosirea de la Rotunda a echipei lui Constantin Stroe. Purtând pe umeri experiența excavațiilor, în baza tunelului de la Bicz și a celor de la Argeș și Rotunda, oamenii <<căpitanului Stroe >> iau cu asalt muntele. În prima lună realizează 35 ml, avansamente, a doua lună 40 ml. Roca începe să-și arate colții, încăpățânându-se să cedeze, schimbându-și pielea la fiecare metru.

În 1966 recordul este stabilit la 45 ml. Între timp se apelează la „intervenția” utilajelor de mare productivitate (*Buncăr, Duncăr*).

În scurt timp oamenii din schimbul lui Stroe își însușesc în amănunt tehnologia utilajelor noi, iar rezultatele nu se lasă așteptate. Avansamentele cresc uluitor. Se obțin 60-75-80 ml într-o singură lună. De acum pretențiile pe toate fronturile încep să crească.

Ceva mai sus, spre Baraj, în galeria Mănăileasa amonte, ortacii lui Alexandru Farcaș urzesc planuri îndrăznețe. Vor cu orice preț să-i întrecă pe cei de la Malaia. Aceștia simt însă la timp urmărirea și au un finis puternic la fiecare sfârșit de lună, spulberându-le celor de la Mănăileasa orice iluzie referitoare la victorie.

Disputa se desfășoară așa până în martie 1968. Luna asta este fatală pentru mălăieni. Oamenii lui Farcaș realizează 88 ml, doborând astfel orice record.

La Mănăileasa, flori, îmbățișări, felicitări.

Dar la Malaia ce-i?

Nu, deloc întristare. Schimburile unu, doi și trei de aici devin principalii urmăritori ai recordmenilor Mănăilesei, făcând ca recordul brigăzii lui Farcaș, să stea pe muchie de cuțit la fiecare sfârșit de lună. Pe fețele ortacilor din schimburile Aldea, Mihalache și Stroe se citește îndârjire. O îndârjire specific marilor bătălii.

- Trebuie să ne unim eforturile, le spune ing. Radu Dinescu și maistrul Ilie Ioniță, să-i întrecem pe mănăileșteni. Titlu de campioni și

recordmen ai șantierelor pe care le-am deținut până acum ne obligă și ne cheamă lângă el. Trebuie să recunoaștem că ni-i bun prieten și departe de el nu ne simțim deloc bine. Cei de la Mănăileasa au obținut 88 ml, noi să punem ochii pe sută. De altfel provocarea ne aparține.

Citeam în cuvintele lor nu amărăciunea înfrângerii, ci dârzenia și dorința de a realiza mai mult și în același timp, respectul pentru cei care în luna martie fuseseră mai buni ca ei.

La începutul lui aprilie i-am vizitat pe băieții lui Farcaș. Bucuroși de record, erau totuși temători de mălăieni, despre ale căror rezultate se interesau în fiecare zi.

Duelul galeriilor continuă. La un moment dat Nicu Aldea este pe cale de a spulbera recordul lui Farcaș, dar după o lună de frământări intense în cele două fronturi se așterne liniștea. Recordul lui Farcaș se menține până în iulie.

La începutul lunii, o nouă ședință de analiză a posibilităților și resurselor locale. Se întocmesc planuri, se reorganizează fronturile de lucru și încurajați de o rocă mai cuminte, schimburile lui Nicolae Aldea, Constantin Stroe și Constantin Mihalache, dau din nou atacul pentru doborârea „redutei 88 m.l.” Toate treburile merg bine până la 12 iulie. În ajun de treisprezece (of, acest număr cu ghinion) se defectează banda de 700 m.

Erau aproape de jumpătatea lunii și avansamentele de până acum indicau cu precizie că redeva poate fi doborâtă.

Dar iată că intervine neprevăzutul. Ghinionul, dacă poate fi numit așa, îi unește și mai mult. Se cere de urgență ajutor atelierului mecanic propriu. Este rândul electromecanicilor să-și dovedească măiestria. Ion Matei, Ion Farcaș, Vasile Tudose, Victor Burac, Petre

Fronea, Cîntantin Badea, Ion Duță și Ion Ivașcu nu cunoaște ce-i odihna timp de douăzeci și patru de ore, confecționând pe plan local o bandă de 1 000 mm care o înlocuiește pe cea defectă cu succes. Și, din nou disputa este reluată cu cea mai mare îndârjire, făcând ca la sfârșitul lunii avansamentele de la Malaia să indice cifra 95 m.l. De data asta florile și îmbrățișările se mută la Malaia. Este rândul Mănăilesei să vină din urmă. O va face cu prisosință.

Ofensiva spre piscul celor 100 m continuă. Momentul „<<ancorării drapelului>> deasupra lui nu e departe. Cei 95 m realizați la Malaia îi situează pe aceștia ca principali favoriți. Dar ultimul cuvânt nu și l-au spus nici cei de la Mănăileasa. Lupta rămâne deschisă și nu numai pentru ei. Tacit, fără zgomot și tam-tamuri, de la celălalt plo al șantierelor oamenii lui Ion Moga de la aducțiunea priză, cei de la *Goața* și *Haneș* tatonează cu calm terenul.

Toți își încruntă frunțile, toți se angajează plener, dar primii care ating cota celor 100 m.l. sunt tot cei de la Malaia chiar în luna august. Se felicită între ei, nu uită să-i felicite și pe vejnicii rivali, iar în semn de apreciere primesc onoarea experimentării salgiterului în galleria de fugă debușare.

Momentul este trecut cu litere de aur în dreptul filei de calendar care indică ziua de 14 septembrie 1968. Urmează o perioadă de... cunoștință. Cam lungă, ce-i drept (cinci zile) timp în care nerealizarea planului devenea inerentă. Ortacii mălăieni nu mai cunosc odihna în ultima decadă, iar la sfârșitul lunii raportează o altă sută.

(din vol „*Martor la o epopee*”)

Viorel POPESCU

Valea Lotrului, o atracție turistică permanentă

(Partea a III-a)

În meandrul nostru „periplu” pe lângă râul Lotru, de la „izvoare, până la vărsare” în râul Olt, iată-ne ajunși la Brezoi, orașul submontan de la confluența celor două râuri pomenite. Pentru cititorii care n-au aflat încă, se află în nordul

Județului Vâlcea, în Depresiunea intracarpatică „Țara Loviștei”, la 35 de Km.de Rm.Vâlcea și 66 de Km.de Sibiu, cu acces rutier, dar și pe calea ferată.

La început, a fost un sat de moșneni cu 3 funcții economice: creșterea vitelor și oilor,

exploatarea empirică a lemnului, apoi din vremea Domnitorului Mircea cel Bătrân, exploatarea aurifere sub controlul Mănăstirii Cozia, care avea și robi țigani.

Așezarea umană Brezoi, a fost atestată documentar în 1549, într-un Registru Comercial: un negustor brașovean, într-o singură căraușie / transport, a vândut „o partidă de mărfuri” pentru 1.000 de aspri „de metal scump”, adică aur adunat prin minerit rudimentar, dar mai ales din nisipul apelor râului Lotru. De aici reiese că oamenii de aici ajunseseră destul de înstăriți, unii chiar bogați.

Scriitorul și Jurnalistul Ilie Purcaru, în lucrarea sa „Cartea Loviștei”, ne-a relatat: „Cea mai veche Industrie înfloritoare, încă din sec.XIV, a fost captarea fluturilor de aur care curgeau pe Lotru, cu scânduri de lemn căptușite cu postav.”

Localitatea Brezoi, are în componență 8 sate: 2 pe Valea Lotrului (Valea lui Stan și Păscoaia) și 6 desfășurate pe Valea Oltului (Călinești, Drăgănești, Proieni, Corbu, Golotreni și Văratca.)

Ici-colo, putem întâlni câte un om al locului, care povestește din Legendele țesute în zonă și transmise prin viu grai până la noi, dar și despre minele aurifere și argintifere, sau de mică și feldspat.

Despre minele de aur din Munții Lotrului, există dovezi scrise, încă din 1549, în Condica vamală din Brașov; la fel în documentele Cancelariei Domnești a lui Petru Cercel, întocmit de Secretarul său, Franco Sivori: un râu din Țara Românească ce „duce cu sine multe grăunțe de aur, pe care locuitorii le culeg cu un anumit meșteșug.” Din acest „cules”, 20.000. de ducați, mergeau la Principe...

În 1844, niște reprezentanți ai Societății de Mineralogie din Rusia, au venit în zona Brezoi și au încheiat Contracte pentru prospecțiuni geologice, cu moșnenii de acolo, pentru a putea extrage minereuri.

Pe lângă aceste exploatarea, a demarat eexploatarea și prelucrarea lemnului. În anul 1873, un Inginer ceh, construiește Fabrica de cherestea, prima în zonă; prima în Țară, a fost la Galați.

După 1887, Statul Român a emis Legi menite să favorizeze inițiativa particulară. În scurt timp, a fost organizată „Societatea Forestieră Lotru”, cu capital italian. Sosesc și se stabilesc în zona Brezoi, muncitori străini:

germani, maghiari și italieni. Se înființează o Parohie Romano-Catolică, Școli private în Brezoi, apoi la Glăvănești și Proieni.

În 1901, cunoscutul Geolog Radu Pascu, a descoperit un nou filon aurifer la Valea lui Stan, în colaborare cu Mineralogul Valeriu Pușcariu.

În 1911, moșnenii au concesionat 600 de Ha, unui Industriaș;

Din 1907, și până la declanșarea Primului Război Mondial, se extrăgeau 170.Kg.aur / an;

Între 1916-1919 - Țara fiind în Război-mina a fost rechiziționată;

În 1920, prin Decret Regal, a fost organizată „Societatea Minele de Aur”; sub jurisdicția ei, la Valea lui Stan a funcționat „Uzina de prelucrare a minereurilor aurifere.” Aurul extras era de 4-17 Kg./an și avea 17-18 Karate. În zona Brezoi, se declanșase „Febra Aurului”...au venit emigranți străini, contribuind și ei la dezvoltarea economică a zonei, alături de cei care lucrau în exploatarea și prelucrarea lemnului.

Spre sfârșitul anilor '40, circula un trenuleț / „mocăniță”, numit în Legendele de acolo: „Trenul Negru” sau „Trenul Fantomă”, care ar fi circulat doar noaptea, transportând filoane de aur în mine secrete, dinamitate apoi de hitleriști...

În anul 1946, tinerii de naționalitate germană, din această zonă, au fost arestați și deportați în „Gulagurile Sovietice”, doar din cauză că erau de etnie germană...

În anii '50-'60, au continuat prospecțiunile geologice la Păscoaia și Vasilat. Din 1950, la Brezoi (și Voineasa), s-au deschis minele de mică și feldspat; s-a organizat și o mică așezare umană pentru mineri: „Colonia Cataracte”. Minele au fost productive până în anul 1992, din pricina scăderii cererii...

În 1954, a fost înființat Liceul (cursuri serale), iar din 1960 și cursuri de zi.

Orașul Brezoi, a fost Reședință de Plasă, apoi de Raion.

Din 1967, după ce zăcămintele din Valea lui Stan au scăzut, s-a hotărât sistarea activităților minere, iar noile zăcăminte să fie trecute în Rezervele de Stat. A fost părăsită și linia ferată cu ecartament îngust pentru „mocăniță” în favoarea drumurilor forestiere...

În anul 2013, Conducerea Consiliului Județean Vâlcea, cercetând în Arhivele Statului,

a găsit „Studiile geologice și mineralogice” de la jumătatea secolului trecut, care atestă existența unui filon de minereu de aur estimat la 86 mrd.\$, la Valea lui Stan, a avut intenția să redeschidă mina. În prezent, există avertizări de ordin ecologic, că eventualele exploatări ar genera riscuri catastrofale...

Lăsând Legendele cu farmecul și cu ficțiunile inerente, dacă vrem, putem să mergem - în realitate - pe drumurile forestiere și pe cărările sugerate de localnici și vom vedea destule galerii, instalații și utilaje minere parșite, dar și o așezare de mici dimensiuni, ca niște fantome încremenite în temporalitate, precum orașelul Bodie din Caligornia...

Lucrările hidro-energetice, au generat o frumoasă creștere economică, dar și noi locuri de

muncă.

Orașul Brezoi și localitățile învecinate, constituie un bun exemplu de conviețuire între familiile de maghiari, nemți și italieni, fără manifestări de naționalism sau Confesiuni Religioase. În Centru, lângă Primărie, tronează - frumos și sugestiv - Monumentul Eroilor din zonă, din Primul Război Mondial, ce simbolizează și ROMÂNIA MARE!

Așezările minerilor și minele în care au lucrat, încă există și cu un bun management turistic, ar putea atrage în zonă, mulți turiști îndrăgostiți, nu doar de Istoria mineritului, dar și de Geografia acestor frumoase locuri! Vă invit să le vizitați, eu le-am vizitat și voi reveni!

Maricela-Paraschiva BUICESCU

Valea Lotrului... o Împărăție a APEI

Apa, alături de aer, pământ și foc (sub toate chipurile lui!) sunt temeiuri ale vieții. Personificate în zeități, ba chiar canonizate prin sfinții calendarelor, ori duse în ritualurile trăirilor religioase, aceste stihii au fost adorate întotdeauna de oamenii tuturor vremurilor. Dacă ne referim la APA, fără de care am înseta, să remarcăm că intrăm în lume după botezul purificator, că ne vindecăm la izvoarele tămăduirii... Așa se face că lumea secularizată a adoptat în calendarul laic zilele cinștirii acestora.

Ziua Mondială a Apei și-a primit *calenda*: 22 Martie! Iată cum s-a născut o inițiativă națională pentru a ne arăta respectul prin fapte, pentru această zi specială. Fundația Comunitară Vâlcea a lansat organizațiilor civice, recunoscute cu preocupări pentru protecția mediului, invitația la un parteneriat cu Organizația „Mai Mult Verde” în cadrul proiectului „Cu apele curate!”. Proiectul trebuia să-și aibă o primă etapă în intervalul 14-22 Martie 2021 pentru a cuprinde și sărbătoarea din calendar. Amintim, în trecere, că proiectul își propune, *a la long*, mai multe scopuri: acțiuni de igienizare ale cursurilor și luciilor de ape de deșeurile aruncate; reciclarea celor ce se pretează la re prelucrări; acțiuni de conștientizare a

populației, privind efectele economico-sociale ale unor gesturi reflex, puțin conștientizate, dar adânc înrădăcinate în obișnuința... ducerii la râu, ca la o apă a sâmbetei!; promovarea unor soluții pentru organizare comunitară s.a .

Au răspuns imediat invitației: Clubul de Turism Ecologic Montan „Lotru” Voineasa și tânăra organizație „Descoperă Voineasa” care au antrenat la acțiune: Primăria Voineasa și Școala Generală. Invitat fiind la acțiune, ca reporter acreditat UZPR, din partea INTOL PRESS, depunem mărturie asupra celor întâmplate.

Pregătit de drum, către Voineasa, doamna Corina Oprescu, președintele în exercițiu

al Clubului de Turism îmi amâna cu o săptămâna deplasarea! Întreb mirat dacă s-au răzgândit. „Nu noi, pentru ca noi eram gata de acțiune, ci vremea a mai întors puțin iarna din drum! Totul este înghețat și acoperit cu zăpadă! Poate un îndemn la curățenie generală și după ce va pleca ea!” Adăuga Corina și nu ratez o lămurire, privind nivelul organizării: Care noi? „Membrii clubului, desigur, Primăria cu Domnul Primar Gabriel Năstăsescu, care ne asigura logistica mijloacelor de transport; Școala Generală, prin doamna director, prof. Marinele Beu, care antrenează elevii într-un voluntariat benefic și bineînțeles „Descoperă Voineasa” al cărui lider, Laurențiu Brănescu a venit special de la Brașov.” M-a convins! Treaba este foarte serioasă și peste o săptămână voi fi la Voineasa!

Dimineața lui 27 Martie, ora 8.00. Plecam din Robești împreună cu doi veterani ai clubului „Lotru” să nu întârziem la Voineasa. Ora fixată pentru întâlnire este 9.30. Ne luăm o marjă de timp și pentru alte observații, că tot am dedicat ziua... Mediului. Din mersul încetinit voit, al mașinii, vedem ceea ce cu o săptămână înainte era ascuns sub zăpadă. Rigolele marelui drum european, prin dosul parcarilor (pe versanții care nu se observă, decât dacă te uiți special-precum sub preș!), pe la podețe, la toate pâraiașele care trec prin sate recolta de gunoaie, de toate felurile, este nefericit de... bogată! 8.15: În dreptul satului Bolovan (component al localității Racovița), torentul de pe versant, subtraversând „europeanul” și calea ferată, va fi blocat contra-canalul digului drept, al hidrocentralei Cornet, cu o „mândrețe” de prag din aluviuni și nelipsite gunoaie, să fie o baltă de scaldă și poate de înec în slujba ghinionului... 8.30: Intrăm în Călinești, adică pe teritoriul Brezoiului, unde drumul cel mare îi lasă și lui gunoaiele pe lângă parcări (vezi în dreptul satului Drăgănești, în special, dar și prin continuu, fără încetare, în primitoarele rigole. Trecerea prin oraș, după ce am cotit-o pe frumoasa Vale a Lotrului, arăta o foaie schimbată. Este mai aproape cămașa de corpul localității... în oraș! Ne uităm la ceas și accelerăm puțin. 8.54: Suntem la Valea lui Stan. Surpriză plăcută! Tocmai ieșeau

din școală o mulțime de elevi, echipați anti-covid și cu saci negri de plastic, pentru o acțiune de igienizare! Felicitări, dragilor! Vouă și celor ce v-au îndrumat! Trecem de stația de tratare a apei de la Valea lui Stan. O ținem... ață, către Voineasa! Dar e posibil? În largimea văii, imediat mai sus de stația de tratare, în dreptul pensiunii de peste LOTRU, chiar în parcare... gunoaiele nu par proaspete... 9.00: Săliște, deja pe teritoriul localității Malaia. 9.19: Gura Latoriței! Pe această porțiune de drum, *per contrario*, rigolele sunt curate, parcările igienizate. Sigur, observasem ceva peturi pe oglinda Acumulării Brădișor, marea sursă de apă de băut a atâtor oameni, dar nu la îndemâna ... voluntarilor să le adune. Credem că tot profilaxia și strategiile adecvate pot preîntâmpina, în viitor, poluarea

Apei!

Ne uităm la ceas: 9.27! Nu am întârziat! În centrul Voinesei, era în plină desfășurare „ședința tehnică”. Acolo în parc, la monument, toți cei pe care se conta, cu o săptămână în urmă erau prezenți! Ne prezentăm pentru că mulți membri ai clubului, care nu locuiesc în Voineasa, nu erau cunoscuți de tinerii elevi ai școlii! (vom fi venit de la Sibiu, Rm.Vâlcea, Brezoi, Căineni!). Facem o prezentare pentru toți a importanței apei, în general, pentru viața, și asupra Amenajării hidroenergetice, a Lotrului, pentru gestiunea apei, din perspectiva națională. Primarul ne expune arealul de acțiune și desfășurarea necesară pe râul Lotru între Voineasa și Gura Latoriței! Discursuri scurte și lămuritoare... No hai! Acțiunea în teren s-a desfășurat pe cca. 5 km, pe Lotru, aval de Voineasa și pe durata: 9.45-13.30!

Bilanțul acțiunii l-am făcut la pensiunea „La Lazăr”, unde am intervievat câțiva participanți și deopotrivă... organizatori, în legătură cu ce anume i-a mânat la... luptă?

Președintele Clubului „Lotru”, doamna Corina Oprescu, ne-a lămurit, invocând două argumente. „Clubul nostru, cu 36 de ani de existență își are în nume și scopul declarat: un turism ecologic, într-un mediu curat, apoi, trebuie să-mi asum calitatea de consilier local al localității Voineasa, din partea Partidului Ecologist Roman!”.

Laurențiu Brănescu, liderul tinerei organizații „Descoperă Voineasa”, fiu al coloniștilor hidroenergeticieni, născut în Voineasa, ne-a răspuns cu o întrebare: „Câți oameni, din țara cea mare, știu ce înseamnă Voineasa lotreană, pentru apa vie a tuturor? Câți știu că în acumularea Vidra, făcută cu niște eforturi colosale, sunt adunate atâtea cursuri de apă, să se poată strânge într-un an 500 de miliarde de litri de apă dulce? Adică cca.70 de litri de apă pe an pentru fiecare om al planetei! Nu credeți că acest lucru trebuie cunoscut de toată lumea? Nu este un argument pentru a redescoperi Voineasa (scop al organizației noastre!) și prin acest mod, alături de alte lucruri

formeze și să crească, la sorocul formării și educației, programat prin lege și adaptat cerințelor vremii. Asta fiind motivul antrenării elevilor la acțiuni de voluntariat, ori la evenimente care asigură dezvoltarea unui spirit civic necesar tuturor, dar și afirmarea personalității fiecăruia. Ne-a mărturisit că a fost și este, permanent deschisă parteneriatelor cu organizațiile civice locale, pentru potențarea mândriei de a fi ai Voinesei, ai acestui loc mirific, dar vitregit de cei de prea sus (fără puțința de-a vedea realitatea de jos!). Discuția cu primarul, căruia îi cunoșteam demult apropierea de cele ale

minunate?”. Doamna Director, prof. Marinela Beu, anticipând recolta noastră de deșeurile Lotrului, în aval de Voineasa, ne-a mărturisit că schimbarea mentalului colectiv, adânc impregnat de obișnuită, că totul trebuie dat pe gârlă, nu se poate realiza decât în generații și doar atunci când școala își va lua sarcina să

Mediului (el venind în administrație dinspre Silvicultură!) s-a referit doar la participarea la acest eveniment aflat la un hotar al iernii cu primăvara. Slaba participare a celor care și-au rostuit pensuni și ar trebui să-și mărească atractivitatea printr-o față *helvetă* a mediului lotrean, cu nimic mai prejos în oferta generoasă a naturii! Ne-am amintit imediat de intenția proiectului avansat în perspectiva națională, adică între altele și găsirea unor căi de organizare comunitară, evident cu specificul fiecărei zone. Credem că toată Valea Lotrului, cu vădit specific turistic, dar și trezorer al unor mari valori oferite de natură (că tot vorbeam de stihiiile care întemeiază viața!): Apa, Energie (foc), Aer (de mare puritate), Munți cu păduri și turme, își poate găsi formula unei organizări comunitare, pentru fiecare localitate în parte, dar și în întregul Văii, precum a intuit unitatea hidrografică a Lotului, Ion Nălbitoru, când a pus

În peisaj o nouă revistă „Valea Lotrului”. La analiza noastră finală, găzduită tocmai de pensiunea lui Dumitru Lazăr și cu susținerea protocolului, am găsit și o explicație în comunicarea insuficientă a unui mediu turistic, care deși concurențial fiind, pentru puțina clientelă, trebuie să fie solidar în cele ale interesului general, în creșterea afluentei turistice, spre binele tuturor. Gazda noastră, prin natura împrejurărilor aflată pe traseul acțiunii, s-a arătat dispusă și pentru susținerea unor acțiuni viitoare! Ce forță ar avea toate pensiunile din Voineasa, ori întreaga Valea a Lotrului, într-o acțiune concertată și bine rostuită!

Înainte de despărțire un apel telefonic, nefinalizat din lipsa semnalului, ne atenționează că va trebui să răspund, imediat! Ne despărțim, care încotro, dinspre unde am venit! Intram într-o zonă cu semnal. Răspund la telefon. „Domnule

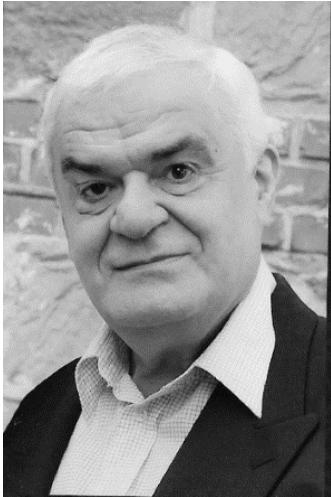
Mihai! Unde vă aflați? Sunt Alexandru Sofâlcă, din Robești! Sâmbăta viitoare, pe 3 aprilie, la ora 12, la Robești am organizat o acțiune de igienizare împreună cu voluntarii: Raluca Frunzescu, Corina Alăman.... Dacă puteți fi lângă noi?”

Confirm! Gând la gând cu bucurie! Tocmai constatasem de dimineață necesitatea intervenției și acum un voluntar inimos, cu o evidentă conștiință civică, îmi spunea că se mai mișca câte ceva pentru vindecarea bolilor de piele ale mediului! Mulțumim tuturor participanților și nădăjduim că ceea ce se însămânțează primăvara va rodii înșutit în voluntarii gata de luptă. pentru un mediu curat...

Mihai SPORIȘ

(Foto: Horia-Laurențiu Brănescu)

Personalități brezoiene: Prof. Ion Iosif

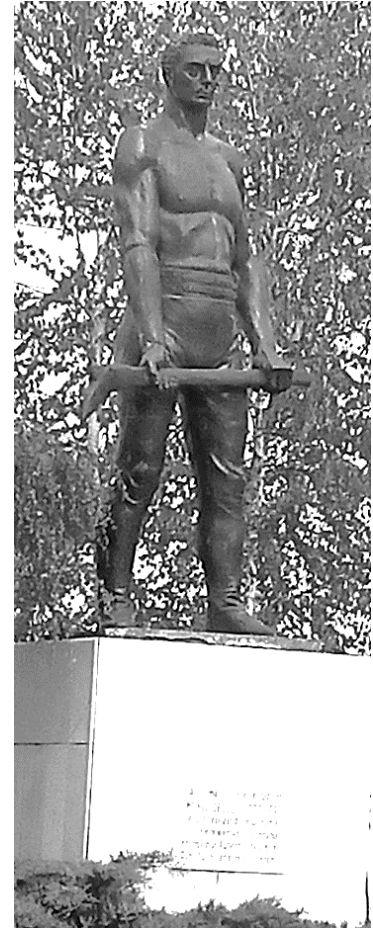
Domnul Ion Iosif este fiu al satului Călinești, suburbie a orașului Brezoi din jud Vâlcea, profesor de desen la Liceul „Gheorghe Surdu” din Brezoi, (Gh. Surdu a fost un profesor de elită, de desen, pictor dar și un documentarist despre așezarea de

pe Valea Lotrului numită adesea și „Capitala lovișteană”), deci domnul Iosif este o personalitate prolifică pe care Divinitatea l-a înzestrat din naștere cu o multitudine de aptitudini și veleități.

De-a lungul anilor, în timp ce profesia cu măiestrie și dragoste față de elevi desenul, dânsul a pătruns în tainele picturii și ale sculpturii, realizând numeroase tablouri, dar și statuia „Tăietorul de lemn” sau „Țapinarul”, cum se mai numește în termeni forestieri, fiindcă pe Valea Lotrului, de zeci de ani, exploatarea

lemnului a fost, alături de păstorit, una din ocupațiile de bază ale localnicilor.

Dar domnul profesor, după o experiență în Anglia, unde a fost plecat după așa zisa Revoluție ca orice „tânăr” dornic de evadare dintr-o societate totalitară într-o lume capitalistă pe care cu toții o credeam „raiul de pe pământ”, la întoarcere în țară dânsul și-a descoperit o altă aptitudine:

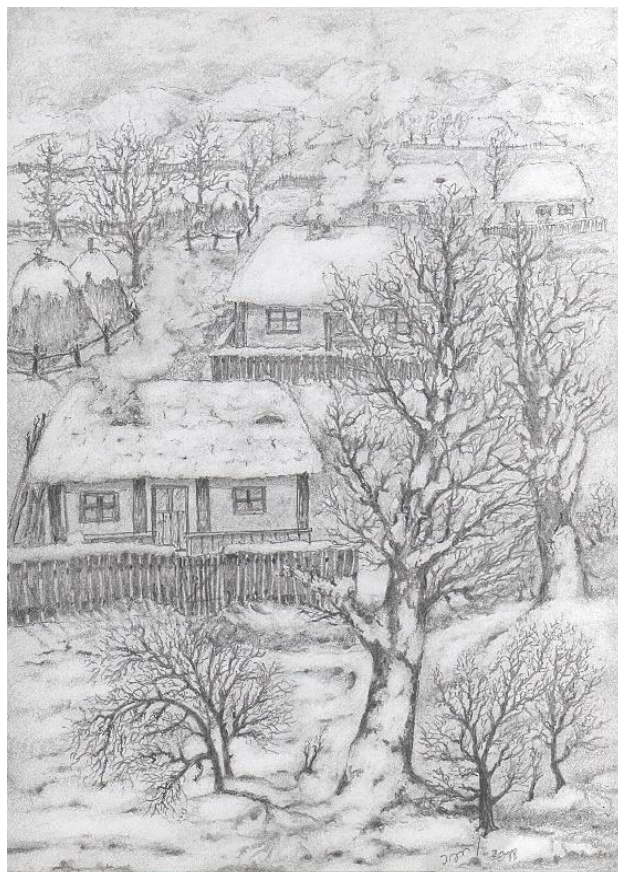
scrisul. Așadar a așternut pe hârtie tot ceea ce a simțit, ca un adevărat român, cu sufletul și inima, cu dragostea față de plaiurile natale. Cum era și firesc, a avut parte de o experiență plăcută în țara considerată a „fayr plaiu-ului”, dar și de dezamăgiri în lumea capitalist-occidentală. Așa a luat naștere prima carte **„Vai de mamă de om, dom’ profesor sau Cinci luni la Londra”**.

Dar neobositul profesor nu s-a oprit aici, fiindcă nu și-a uitat locurile natale unde a copilărit și a crescut, satul Călinești și valea Bețel, pe care le-a descris într-un alt volum intitulat **„Destinul ca un scenariu sau Spovedania unui păcătos”**

Dar iată că domnul profesor își atestă din plin calitatea de scriitor, venind de această dată cu o nouă apariție editorială, monografia **„Călinești – un sat, niște oameni, o istorie într-o povestire”** (la Editura Franco din Brezoi), semnată de autor cu numele **Ion Călin Iosif**. Această carte este finanțată de **Obștea Moșnenilor din Călinești** și se distribuie gratuit sătenilor. Este un volum deosebit despre existența din cele mai vechi timpuri a „satului de pe deal”, numit și la „hodăi” și extinderea sa de-a lungul timpului cu gospodari harnici și pricepuți în toate. Nu voi dezvălui din „tainele” ascunse în paginile acestei cărți, lăsând cititorul să se delecteze printr-o lectură plăcută.

Scriitorul vâlcean George Țărnea, născut la Șirineasa, afirma despre domnul profesor Ion Iosif următoarele:

„Ion Iosif face parte din stirpea rară a artiștilor care-și îmbogățesc visurile de

cunoaștere și își lărgesc orizontul de experiență prin imaginație, nu de la un gen artistic la altul, ci de la o stare artistică la alta. Plastician prin naștere Iosif Ion devine scriitor nu dintr-un moft biografic sau dintr-un orgoliu bine temperat, ci din nevoia de a se exprima pe sine și de a oferi publicului său privitor așadar, inclusiv cititor, o perspectivă înaltă asupra realității și o tălmăcire artistică a acestora.

Lucrul îmbucurător este că strădania sa nu are amprente meșteșugărești ci de autentică maturitate artistică. El propune în cărțile sale o literatură picturală, o literatură care se vede imediat, se poate cuprinde cu ochii minții, mustind de viață și de culoare, o literatură care delectează fără să fie forțată.”

Ion NĂLBITORU

**(Desenele și sculptura:
prof. Ion Iosif)**

Vocea de aur a brezoienilor

~ HELMUTH SCHELL ~

Helmuth Schell s-a născut în prima decadă a zodiei Capricorn, pe 23 decembrie 1943, în orașul Sibiu.

Conform acestei zodii cei născuți în ea mai sunt numiți și „truditorii”, adică oameni

serioși și muncitori. Dar asta nu înseamnă că aceia născuți în acest semn zodiacal sunt introvertiți în totalitate, ei au și înclinații artistice în diferite domenii.

Când pruncul Helmuth avea vârsta de șase luni tatăl său a murit pe front.

În 1944 mama lui rămâne în Sibiu cu copiii, apoi pe Helmuth îl lasă în grija surorii soțului ei, Hilda Teil, care îl dă la școala primară. Apoi îl înscrie la școala profesională de sudori.

După absolvirea școlii profesionale Helmuth Schell vine în Brezoi și se angajează la Întreprinderea Forestieră. Aici a cunoscut-o pe Vassa Antoneta cu care s-a căsătorit în 1967. În urma mariajului s-au născut doi copii, un băiat, Robert Adrian, actualul primar al orașului Brezoi care se află la la IV-lea mandat și o fată, Claudia Maria.

Între timp Helmuth și-a făcut prieteni și a fost simpatizat de cei de la locul de muncă, de șefi și localnicii orașului, spunându-i-se, Ermulică! S-a remarcat ca solist de muzică ușoară, participând la diferite concursuri și festivaluri unde a obținut numeroase diplome.

Le voi enumera pe cele mai importante

premier și diplome:

În 1965 cu prilejul „DIALOGULUI ARTISTIC ARGEȘEAN” primește diplomă din partea Comitetului Regional pentru cultură și artă Argeș și a Consiliului Regional al Sindicatelor Argeș.

În 1968 la festivalul de la Mamaia „Litoral 68” a obținut PREMIUL II și a cântat cu Eva Chiș și alți soliști. Primește autografe de la artistul emerit Sile Dinicu, compozitorul Temistocle Popa, Florin Bogardo, Constantin Drăghici și Vasile Veseloschi.

Tot în 1968 este invitat la Bacău la Concertul spectacol de muzică ușoară cu soliștii premiați la Festivalul de la Mamaia.

În 1968 (5, septembrie), Uniunea Generală a Sindicatelor din România îi acordă DIPLOMĂ „pentru ani de activitate neîntreruptă și merite deosebite în munca artistică”.

În 1969 obține PREMIUL SPECIAL al juriului la Festivalul de muzică ușoară de la Sibiu.

Tot în 1969 obține LOCUL I la Concursul „Te cântăm Românie” organizat în cinstea proclamării Republicii.

În 1970 (9-12 iulie) obține trofeul FLOAREA DE AUR” la Festivalul de muzică ușoară „Florile Ceahlăului” de la Piatra Neamț.

În 1970 (12 - 13 decembrie) ia PREMIUL I la Primul Festival de muzică ușoară „Vâlcea 70”

În 1971 (3 mai) LOCUL I la faza județeană a celui de-al X-lea festival (concurs) „Omagiul Partidului”, apoi la București obține PREMIUL III la faza finală (pe țară) a acestui festival.

În 1976, i se acordă LOCUL III la etapa finală al formațiilor artistice de amatori.

În 1980 ia PREMIUL I la Concursul cultural-artistice „Cheia orașelor vâlcene”,

În armată își câștigă un loc de cinste dat de Ministerul Forțelor Armate ale Republicii

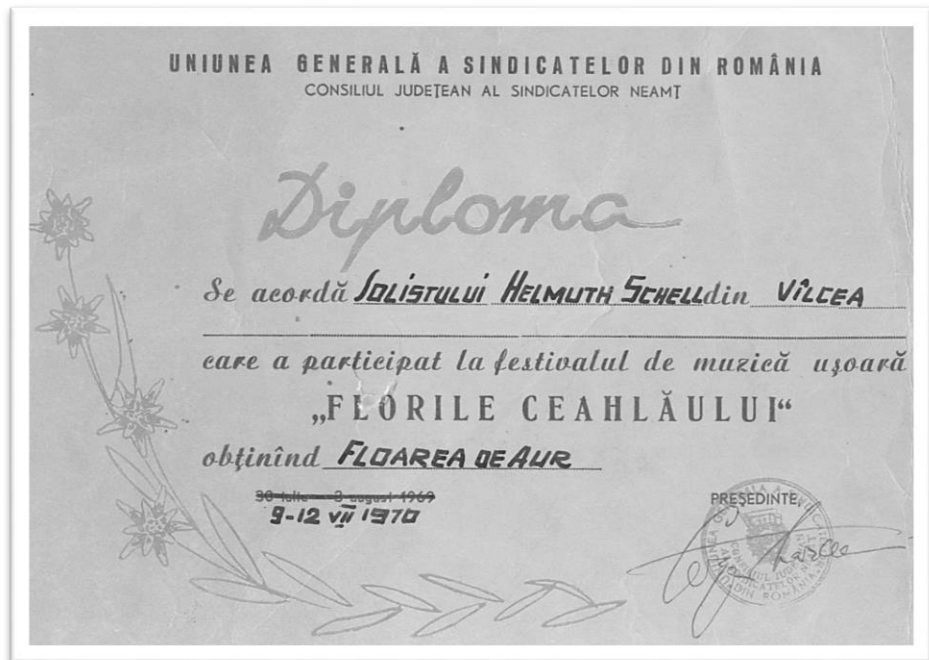
Populare Române. Militar de frunte, obține cu melodia „În apa Deltei de cleștar” de Rodion Hodovanschi, LOCUL I pe armată.

Organizează și în Brezoi spectacole și concursuri de muzică ușoară împreună cu Puiu Albescu, Mircea Căldăraru, Florin și Emil Vîlcu unde se bucură de un mare succes.

Este invitat la Bacău cu familia pentru a se stabili acolo, dar era presat să-și schimbe numele și renunță la multe oportunități rămânând în Brezoi.

Repertoriul muzical al domnului Helmuth Schell cuprindea toate melodiile lui Dan Spătaru, „Cântecul Deltei” al lui Radion Hodovanschi, melodii de Constantin Drăghici și melodiile lui Temistocle Popa.

„Ermulică”, ca invitat special, a cântat și la nunțile unor brezoieni. În 1984, eu fiind verișoară primară cu soția sa, Neta, a avut bunăvoința și la nunta mea a încântat pe cei prezenți cu vocea și melodiile sale de neuitat!

Atunci era deja consacrat și vocea sa de aur încântase auditoriul de la festivalurile din majoritatea zonelor țării.

A plecat dintre noi în 2009 la vârsta de 65 de ani, iar brezoienilor care l-au cunoscut le-au rămas ca amintire melodiile sale. Câteva decenii, Helmuth Schell a fost „vocea de aur a Brezoiului” și va rămâne mult timp în memoria localnicilor prin interpretările sale muzicale de excepție!

Cristina NĂLBITORU

Lucrări de infrastructură în Malaia

La Malaia, domnul primar Gheorghe Dinculescu, cu toate obstacolele create de pandemia COVID 19, a reușit, bineînțeles și cu sprijinul Consiliului Județean Vâlcea și susținerea președintelui Constantin Rădulescu, să deruleze câteva lucrări importante, de infrastructură, pentru această localitate așezată într-o zonă pitorească, plină de farmec!

Drumul județean din comuna Mălaia, 701D, Gura Latorița – Ciunget, fusese neglijat în ultimii ani și ajunsese într-o stare deplorabilă, creând traficului rutier numeroase probleme.

Odată cu venirea la primăria Malaia a domnului Gheorghe Dinculescu, lucrurile au început să ia o altă turnură încă de la începutul mandatului său.

Astfel a insistat la Consiliul Județean Vâlcea pentru reabilitatea celor 5,5 km de drum județean ce leagă DN7A de satul Ciunget. Acest tronson de drum crea probleme de circulație prin denivelări, gropi în asfalt, iar pe timpul ploilor torențiale se formau torenți, pe versantul nordic, care aduceau aluviuni în partea carosabilă. O problemă majoră o crea în timpul viiturilor o „râpă” situată la vreo 200 de ml de la intersecția cu DN7A spre Ciunget, blocând drumul județean.

Domnul Constantin Rădulescu, Președintele Consiliului Județean Vâlcea, a declarat „Am început reabilitarea drumului județean 701D în zona Ciungetu, comuna Malaia.” Și într-adevăr când redacția revistei

Valea Lotrului s-a deplasat la fața locului a găsit un tronson de 2,3 km asfaltat! Se preconizează, așa cum ne-a confirmat și domnul primar de la Malaia, că până la primăvară drumul 701 D, din zona Ciunget, va fi finalizat.

Lucrările de reabilitare constau în tăieri de acostamente, refacerea șanțurilor de pământ, decolmatarea șanțurilor betonate, desfundarea camerelor de cădere și a podețelor tubulare și dalate, lucrări de îndepărtare a materialului antrenat de torenții care au afectat platforma drumului și bineînțeles asfaltarea drumului. De asemenea va fi reabilitat și podul din beton din Ciunget.

Pe anumite porțiuni, drumul județean 701D este flancat, spre râul Latorița, cu parapetei metalici montați anterior.

Primăria Malaia a demarat și alte lucrări de infrastructură în satul Ciunget. Astfel au început lucrările de alimentare cu apă a acestuia. Străzile afectate din sat vor fi refăcute și se va introduce piatră spartă.

Domnul primar ne-a declarat că începând din luna mai, 2021, vor începe lucrările de consolidare și apoi de asfaltare pe strada Rudăreasa.

Vă mai informăm că la podul de peste Latorița, pe DN7A, se lucrează intens la

montarea de borduri, refacerea trotuarelor pe ambele părți și montarea unor balustrade noi.

Ion NĂLBITORU

În slăbiciune e putere

Voi reda mai jos o pildă care m-a impresionat foarte mult și din care fiecare are câte ceva de învățat.

„Un băiat de 10 ani a decis să învețe să practice judo în ciuda faptului că își pierduse brațul stâng într-un accident.

Băiatul a început lecțiile cu un maestru japonez de judo. Copilul se descurca bine, așa că nu înțelegea de ce după trei luni de antrenamente maestrul îl învățase o singură mișcare.

- Sensei (adică „profesor” în limba japoneză), a spus băiatul într-un final, n-ar trebui să învăț mai multe mișcări?

- Asta este singura mișcare pe care o știi, dar este și singura mișcare pe care ai nevoie să o știi, a răspuns senseiul.

Deși nu a înțeles, dar pentru că avea încredere în profesorul său, băiatul a continuat să

se antreneze. După câteva luni, senseiul l-a dus pe copil la primul său concurs.

Surprinzându-se pe el însuși, băiatul a câștigat cu ușurință primele două meciuri. Cel de-al treilea meci s-a dovedit a fi mai dificil, dar după ceva timp adversarul său a devenit nerăbdător și a atacat. Băiatul a folosit singura sa mișcare pe care o știa și a câștigat.

Încă surprins de propriul succes, băiatul a ajuns în finală.

De această dată adversarul era mai mare, mai puternic și mai experimentat. Pentru o vreme, băiatul a părut depășit. Îngrijorat că acesta ar putea fi rănit, arbitrul a cerut un time-out. Era pe punctul de a opri meciul când senseiul a intervenit:

- Nu! Lăsați-l să continue.

La scurt timp după ce meciul a reînceput,

adversarul său a făcut o greșeală: a lăsat garda jos.

Imediat, băiatul și-a folosit singura mișcare pe care o știa pentru a-l învinge

Câștigase astfel meciul și concursul.

La întoarcerea spre casă, băiatul și senseiul au rememorat fiecare meci, iar băiatul și-a adunat curajul pentru a întreba:

- Sensei, cum am câștigat concursul cu o singură mișcare?

- Ai câștigat din două motive, a răspuns profesorul. În primul rând ai devenit expert într-una dintre cele mai dificile mișcări din judo, iar în al doilea rând, singura apărare pentru acea mișcare este ca adversarul să îți prindă mâna stângă.

Se pare că cea mai mare slăbiciune a băiatului devenise cel mai mare avantaj al său.”

Câteodată ni se pare că avem anumite slăbiciuni și căutăm mai mereu vinovați: soarta, educația, statul, guvernul, profesorul, președintele, maimuța, cățelul, circumstanțele sau propria persoană, dar nu înțelegem că, într-o zi, slăbiciunile noastre ar putea deveni atuurile noastre.

Morala: Este arhisuficient să știi să faci un lucru bine făcut decât să faci mai multe și să le faci și de proastă calitate că așa se practică prin România noastră...

Prof. Raul CĂTA

Catrene picante

- autor Ion Nălbitoru -

(valabile oricărui regim după '89)

Unui parlamentar

Noaptea-i atât de ocupat
Cu grijile de pe mandat
Că ziua doar me berechet
Pe fotoliu-n parlament.

Evoluție fascinantă

Era priceput la plug,
Mâna boii de la jug.
Ieri era șef pe tractor,
Azi ajunse ambasador

La iarbă verde

Ce-a rămas în urma voastră
Dup-un picnic pe zăvoi,
Vai de glia strămoșească
Parcă-i groapa de gunoi.

Editura FRANCO SRL

BREZOI

editurafranco@gmail.com

Editor: Ion NĂLBITORU

Redactor șef: Ion NĂLBITORU

**Redactori: Cristina NĂLBITORU
Gheorghe SPORIȘ
Mihai SPORIȘ
Maricela-Paraschiva BUICESCU**

**Colaboratori: Pr. Nicolae MOGA
Gelu EFRIM
Cătălina JIANU
Raul CĂTA**

ISSN 2783-9605 ISSN-L 2783-9605

NOTĂ:

Cei cinci redactori sunt membrii ai Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România

Redactorii și colaboratorii sunt pe bază de voluntariat.

Responsabilitatea conținutului articolelor revine autorilor.